

Títol del treball:	Prevenió dels esdeveniments adversos en pacients hospitalitzats amb tractament anticoagulant (antivitamina K)
---------------------------	---

Nom i cognoms del ponent:	Mireia Villagrasa Moreno
Adreça correu electrònic ponent:	
Telèfon de contacte:	

Autors

Nom i cognoms	Categoria professional	Institució / Lloc de treball
1. Mireia Villagrasa Moreno	Infermera hematologia	Hematologia Consultes externes
2. Mireia Carreras Vega	Infermera	Consultes externes i hospitalització
3. Meritxell López De la Fuente	Metge	Adjunta hematologia
4. Paula Arcenillas Quevedo	Farmacèutica	Comitè de Seguretat dels Pacients
5. Mireia Valero Viudez	Infermera	Hospitalització
6. Davinia Martinez Plaza	Adjunta d'Infermeria CEX	Adjunta a la Direcció d'Infermeria

Resum de la recerca:

Ha de tenir els següents apartats: introducció, objectius, metodologia, resultats i conclusions. Opcional, màxim dues taules de resultats. **Extensió màxima 650 paraules.**

Introducció

Els anticoagulants són considerats medicaments d'alt risc per l'impacte en el pacient en cas de produir-se un error en el procés de prescripció o administració. Per aquest motiu les institucions han d'establir circuits i barreres eficaces per minimitzar els risc en el maneig d'aquets fàrmacs.

Al novembre del 2020, des del servei d'hematologia de l'Hospital Universitari MútuaTerrassa (HUMT), es van identificar diversos esdeveniments adversos (EA) relacionats amb els anticoagulants que es van notificar i analitzar conjuntament amb el comitè de seguretat dels pacients. Es van establir algunes accions de mitigació per reduir els EA relacionats amb aquets fàrmacs i posteriorment es va utilitzar metodologia Lean basada en la millora continua de processos.

Objectiu General: Avaluar l'impacte de l'aplicació d'un programa de millora amb l'ús de metodologia LEAN en l'abordatge dels tractaments anticoagulants en pacients hospitalitzats a l'HUMT en la reducció del nombre d'esdeveniments adversos en el procés de prescripció, preparació i administració d'anticoagulants.

Objectius específics

1. Descriure la tipologia d'esdeveniment/incidents adversos identificats en el maneig del tractament anticoagulant
2. Comparar el tipus d'esdeveniment/incident advers abans i durant l'aplicació del programa de millora amb metodologia Lean.

Metodologia

Estudi quasi-experimental realitzat a l'HUMT. Es comparen els EA en dos períodes. El primer període basal juliol-desembre 2021 i el segon de gener-març 2022 amb l'inici de la intervenció amb metodologia LEAN.

Procediment de recollida de dades i variables: En el seguiment habitual dels pacients hospitalitzats amb tractament anticoagulant, quan la infermera d'hematologia identificava un error el solucionava i recollia les següents variables: sexe i edat del pacient, unitat on es produïa l'EA (urgències, unitat mèdica, unitat quirúrgica) i tipus d'esdeveniment/incident advers (EA) amb la següent classificació:

1. **Preinscripció mèdica:**
  - Omissió prescripció l'heparina.
  - No actualitzar la pauta d'hemostàsia al HCIS.
  - Error en dosis i horari pauta
2. **Prescripció/Validació** per part de Farmàcia
  - Indicació dosis de fàrmac
3. **Error en dosi administrada** per infermeria
4. **Registre a HCIS**
  - No es modifica la dosis administrada a l'HCIS.
  - No es signa l'administració del fàrmac.

Com a variable de resultat es va calcular la taxa d'EA relacionats amb anticoagulants amb la fórmula: Nombre d'EA al numerador dividit pel nombre de pautes d'anticoagulant generades pel servei d'hematologia en el període estudi.

Intervenció: Es va utilitzar la metodologia LEAN basada en la millora continua de processos. Es va constituir un equip de treball amb representació de tots els implicats en el procés. Com a eina principal per la resolució de problemes es va realitzar un A3; per entendre el flux de procés i identificar els problemes es va realitzar un *value stream map* i per l'anàlisi es va aplicar el diagrama de Ishikawa.

Es van aplicar les següents mesures:

1. Notificació nova pauta al curs clínic.
2. Ampliació de la posologia dels fàrmacs.
3. Millores tecnològiques a les pantalles de medicació.
4. Actualització i difusió del protocol.
5. Realització infografies informatives.
6. Programa formatiu dirigit a professionals assistencials

Resultats

Es van identificar un total de 162 EA dels quals 109 van ser en el primer període i 53 en el segon. A la taula 1 es presenten les característiques sociodemogràfiques dels pacients i i tipus EA segons unitat en cada període.

El tipus d'EA en cada període es presenta a la taula 2.

La comparació de la taxa d'EA en els dos períodes fou de 35,3% (109/309) versus 27,7% (53/191) (**p=0,0092**)

Conclusions

Hi ha hagut una davallada del nombre d'EA en el segon període (implementació e mesures) tot i que la diferència no és estadísticament significativa.

L'ús de la metodologia LEAN ha permès la visualització global del procés per part de tots els membres, els gaps en cada una de les etapes, anar a la causa arrel i planificar accions de millora específiques per cada causa. El projecte

encara no està finalitzat pendent de mesures tecnològiques que bolcaran la informació de la pauta d'anticoagulant generada per l'hematòleg a la pàgina de medicació de la història clínica del pacient.

Taula 1: Característiques dels pacients i EA segons tipus unitat desglossat per període a estudi

Característiques dels pacients	Període 1	Període 2
	N=109	N=53
Sexe	Masculí: 34 Femení: 75	Masculí: 36 Femení: 17
Edat	Mitjana 80 anys	Mitjana 78 anys
EA segons unitat	Urgències: 17 Plantes quirúrgiques: 44 Plantes mèdiques: 48 Farmàcia 0	Urgències: 16 Plantes quirúrgiques: 17 Plantes mèdiques: 18 Farmàcia 2

Taula 2: Tipus d'EA desglossat per període a estudi

Tipus EA	1rPeríode	2nPeríode	p
	Juliol-desembre2021	Gener-març 2022	
	n=109	n=53	
Prescripció mèdica	18 (16,5)	8 (15)	0,9978
Prescripció/Validació Farmàcia	25 (22,9)	9 (17)	0,5044
Administració	3 (2,8)	2 (3,8)	0,8954
Registre	63 (57,8)	34 (64,29)	0,5464
Total pautes generades	309 (35,3%)	191 (27,7%)	0,0992